

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/231/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413201644
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8413201644.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 4.11.2014 pod č. k. 4C/57/2013-35, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Kežmarok vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu, ktorou žalobca žiadal zaviazať žalovaného na náhradu majetkovej škody vo výške 125,- eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 715,- eur. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal z odôvodnenia návrhu, v ktorom žalobca uviedol, že právny základ žaloby - nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vzhliadol v nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Poprad ako súdu exekučného, spočívajúcom v nerozhodnutí o jej žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonnej lehote 15 dní od doručenia žiadosti a v jeho bezdôvodnej nečinnosti po podaní žiadosti v dĺžke viac ako 13 mesiacov, opierajúc nárok o ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Skutkový základ žaloby zdôvodnil tvrdeniami, že ako oprávnený navrhol písomným podaním spísaným procedurálnym postupom podľa § 38 a násl. Exekučného poriadku zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre pohľadávku, ktorá mu vznikla nesplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 705300162, uzavretej s dlžníkom Y. G., nar. X.XX.XXXX. Po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť exekučnej veci č. EX 312/2011, návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom (rozhodcovským rozsudkom) predložil Okresnému súdu Poprad ako súdu exekučnému, ktorý požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa procesných pravidiel platných v exekučnom konaní (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) bola založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o jeho žiadosti do 15 dní od jej doručenia. Aj napriek tomu, že predmetná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po viac ako 13 mesiacoch od podania žiadosti (až 4.8.2011), a to rozhodnutím o udelení poverenia. K rozhodnutiu o žiadosti o udelenie poverenia tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby a po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť exekučného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného

obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa počas konania nachádzal. Neexistovala tu žiadna okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Takýmto nesprávnym postupom súdu bolo ohrozené jeho legitímne očakávanie, že správnym postupom dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. O okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia jeho práv a spôsobenia škody, sa dozvedel až po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Vo veci následne postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaný do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. Preto si žalobou z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatnil náhradu majetkovej škody, ktorá predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Výšku týchto nákladov stanovil vychádzajúc zo svojej účtovnej agendy paušalizáciou reálnych vecných nákladov z dôvodu, že presnú výšku by bolo možné vyčísliť iba s nepomernými ťažkosťami. Paušalizované náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému predstavujú sumu 70,- eur, náklady na správu a udržanie informačného systému sumu 40,- eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené urgovaním a na kontrolou stavu konania sumu 15,- eur, spolu 125,- eur.

Žalobou si uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Zastáva názor, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní so zásahom do výkonu jeho majetkových práv. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania, že správnym postupom exekučného súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu ho vystavil viacerým rizikám, a to, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolventnosť povinného. Náhrada nemajetkovej ujmy je spravodlivou satisfakciou za porušenie jeho základných práv vzhľadom aj na neexistenciu žiadneho vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, na zánik podnikateľských plánov a neistotu v ďalšom plánovaní. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vychádzajúc z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej je za každý rok poznačený prieťahmi spravodlivá satisfakcia vo výške 20.000,- Sk (cca. 660 eur), považuje alikvótnym pomerom vypočítanú sumu 55,- eur za každý začatý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu (660,- eur za 12 mesiacov). V danej veci bol exekučný súd nečinný cca. 13 mesiacov.

Žalovaná v svojom písomnom vyjadrení k žalobe z 23. 4. 2013 žiadala žalobu zamietnuť z dôvodu nepreukázania splnenia zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Namietala zmätočnosť žaloby s tým, že žalobkyňa v žalobe síce označila niektoré dôkazy, najmä odkazuje na exekučný spis, avšak nepredložila ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval existenciu samotného exekučného konania, vznik majetkovej škody či nemajetkovej ujmy. Celú dôkaznú povinnosť v tomto smere prenáša na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na nej. Za nejasný považuje tiež titul nároku na náhradu škody. Uviedla, že 23. 4. 2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už 27. 9. 2012 bola žaloba vo veci doručená na súd, je zrejmé, že žalobkyňa žalobu nepodala po uplynutí 6-mesačnej zákonnej lehoty, ale skôr. Podľa ust. § 15 ods. 1 a § 16 ods.4 zákona č. 514/2003 Z. z. poškodený sa práva na náhradu škody môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Predbežné prerokovanie nároku je podmienkou, aby o nároku mohlo prebehnúť súdne konanie. Preto zastáva názor, že v danej veci ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Naviac, žalobkyňa neposkytla žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí. Tým zmarila akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Preto nárok na náhradu škody uplatnený v danej veci nepovažuje za predbežne prerokovaný. Ďalej poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom

a vzniknutou škodou s tým, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup, poukázala na znenie ust. § 44 ods. 2 v spojení s § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení novely vykonanej zákonom č. 102/2011 Z.z. účinné od 1. 6. 2011, podľa ktorých od 1. 6. 2011 už neplatí 15-dňová lehota na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Preto zastáva názor, že ak v danej veci bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1. 6. 2011, nárok žalobkyne vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nerozhodnutí exekučného súdu o žiadosti na udelenie poverenia v 15-dňovej zákonnej lehote, nemá oporu v zákone. Pokiaľ žiadosť o udelenie poverenia bola podaná pred 1. 6. 2011, argumentovala, že podľa ust. § 44 ods. 2 v spojení s § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku v znení účinného do 31. 5. 2011 z 15-dňovej lehoty boli síce výslovne vylúčené len vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmiery nimi schválené. Správnosť aplikácie týchto ustanovení aj na rozhodcovské rozsudky však osvedčila svojim autentickým výkladom v dôvodovej správe k novelizácii týchto ustanovení Exekučného poriadku Národná rada SR. Podľa tejto dôvodovej správy výslovne vloženie aj pojmu „rozhodnutia rozhodcovských súdov“ do ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku len explicitnejšie ujasnilo literu zákona, aby nedochádzalo k mylným interpretáciám toho ustanovenia. Zastáva názor, že toto ustanovenie sa správne aplikovalo pri rozhodovaní súdov aj u žiadostí o udelenie poverení na vykonanie exekúcií na základe rozhodcovských rozsudkov pred 1. 6. 2011. Prax už dávno poukázala, že 15-dňová lehota na udelenie poverenia exekútorovi je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie v prípade, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, a to predovšetkým posúdiť existenciu dôvodov uvedených v § 45 ods. 1 písm. c) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. V tomto smere považuje za dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ Asturcom C-40/08, ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní, ako aj vo vyjadrení špecifikované rozhodnutia Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, podľa ktorých vnútroštátny súd má povinnosť ex officio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR ďalej argumentovala, že nedodržanie zákonnej lehoty na vykonanie úkonu ešte automaticky neznamená prieťahy v konaní. Zo skutkových okolností týkajúcich sa rozhodovania o žiadostiach o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu, najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov zo spotrebiteľských zmlúv. Poukázala tiež na ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého súd konajúci o náhrade škody môže pri posudzovaní nároku vychádzať z existencie prieťahov v súdnom konaní len v prípade, ak tieto boli konštatované orgánmi špecifikovanými v tomto ustanovení. Namietala, že žalobkyňa si vo vzťahu k predpokladom posúdenia existencie zbytočných prieťahov v konaní nespĺnila povinnosť tvrdenia ani povinnosť ich preukázania. Preto existenciu prieťahov v exekučnom konaní nepovažuje za preukázanú.

Žalovaná ďalej vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku s odôvodnením, že podľa ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak žalobkyňa mala škoda vzniknúť nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v udelení poverenia na vykonanie exekúcie po 15-dňovej lehote, lehota na uplatnenie takéhoto nároku skončila uplynutím 3 rokov odo dňa, kedy uplynula 15-dňová zákonná lehota na vydanie poverenia. Preto ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia pred 23. 4. 2009 (3 roky pred dňom doručenia žiadostí o predbežné prerokovanie nárokov), nárok je premlčaný.

Pokiaľ ide o ďalšiu podmienku zodpovednosti štátu za škodu, a to existenciu samotnej škody, uviedla, že žalobkyňa v konaní ani tu neunesla dôkazné bremeno tvrdenia, a neuviedla, či si uplatňuje skutočnú škodu alebo ušlý zisk, a vznik skutočnej škody či ušlého zisku ani nepreukázala. Zastáva názor, že žalobkyňou tvrdenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať za skutočnú škodu z zmysle zmenšenia jej majetku, a ani za ušlý majetkový prospech, tzn. nerozmnoženie jej majetku, ktoré bolo možné dôvodne očakávať nebyť škodovej udalosti. Žalobkyňa, ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá poskytovaním spotrebiteľských úveroch, nepochybne potrebuje svoj informačný systém. Tento informačný systém na správu svojich pohľadávok využívala pred aj po období tvrdených prieťahov v exekučnom konaní, a na správu pohľadávok, ktoré boli aj ktoré neboli predmetom exekučných konaní. Preto zastáva názor, že náklady na správu a využívanie informačného systému žalobkyňou vznikali za účelom jej fungovania ako spoločnosti na trhu, bez ohľadu na tvrdené prieťahy v exekučnom

konaní. Pokiaľ ide o administratívne spracovanie urgencií exekučnému súdu a publikačné vydaje, ide o neprimerané čiastky, najmä s ohľadom na to, že väčšina žiadostí o poskytnutie informácií bola vybavená elektronicky. Sama žalobkyňa v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku uviedla, že disponuje databázou návrhov v elektronickej podobe a že návrhy boli v elektronickej podobe odoslané súdu.

K uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaná poukázala predovšetkým na 2 skutočnosti, a to že ústavný súd pre účely rozhodnutia o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prieťahy podrobne skúma každý jednotlivý prípad. Preto úvahu žalobkyne, ktorá vychádza z paušálnej sumy 660,- eur za rok, nepovažuje za správnu. Ústavný súd pritom vždy prihliada okrem iného aj na význam sporu pre žiadateľa, na to, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ žalobkyňa tento prostriedok nevyužila, je podľa rozhodnutí ústavného súdu neprijateľné, aby jej bola nemajetková ujma priznaná. Druhou skutočnosťou je, že vznik nemajetkovej ujmy u právnických a fyzických osôb je odlišný. Nemajetkovú ujmu si uplatňuje žalobkyňa ako právnická osoba. Preto pocity frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery členov jej riadiacich orgánov sú pre vec irelevantné. Tiež bližšie nešpecifikovala tvrdený zánik a ovplyvnenie jej podnikateľských aktivít. Nepreukázala, že konštatovanie porušenia práva nie je pre ňu dostatočným zadosťučinením. Navyiac, nepreukázala ani to, že by sa jej mala poskytnúť náhrada v peniazoch. V tejto súvislosti poukázala tiež na aspekt dobrých mravov s tvrdením, že podnikateľskú činnosť žalobkyne, ktorá bola predmetom záujmu aj Európskej komisie, pri ktorej porušuje práva spotrebiteľov, považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Preto pokiaľ si žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu a táto škoda mala vzniknúť práve v súvislosti s touto jej podnikateľskou aktivitou, platí, že už samotné konštatovanie porušenia práva musí byť postačujúce. Zároveň namietala, že žalobkyňa nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi spôsobenou škodou a nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Na základe vykonaného dokazovania a s použitím príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ďalej § 41 ods. 2 písm. d/ a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd prvého stupňa uzavrel, že nárok žalobcu nie je dôvodný. Možno prisvedčiť žalobcovi, že v danej veci v čase podania žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie predmetnej exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Exekučný poriadok stanovoval procesnú lehotu 15 dní na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, pričom z tejto procesnej lehoty nevyučoval vyslovene prípady, ak exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok. Exekučný poriadok však procesnú 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie stanovoval pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu (vrátane rozhodcovského rozsudku podľa § 41 ods. 2 písm. i) so zákonom. Z tejto lehoty boli v čase podania žiadosti výslovne vylúčené len vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských komisií a zmiery nimi schválené. Výnimku u týchto exekučných titulov však zákon upravoval práve z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. To však neznamená, že materiálnemu prieskumu, či neexistuje rozpor exekučného titulu so zákonom, v čase podania predmetnej žiadosti o udelenia poverenia nepodliehali rozhodcovské rozsudky. Materiálny prieskum súladu exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok, so zákonom je potrebné vykladať aj v nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ktorý v ust. § 45 ods. 1, 2 umožňoval súdu aj bez návrhu zastaviť konanie o výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konania, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b) alebo c). Teda, ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) (ak bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak zaväzoval účastníka konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Materiálny prieskum súdu rozhodcovských rozsudkov plne potvrdila už dnes vcelku ustálená súdna prax. Navyše, z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietne. Naopak, takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučnému súdu neukladá (Nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS 520/2012 z 10. 7. 2013, rozsudok KS v Prešove sp. zn. 17C 419/2012 z 19. 4. 2014).

V danej veci exekučný súd po doručení žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi 27. 1. 2011 žiadosť, návrh a rozhodcovský rozsudok preskúmal. Následne udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie 4. 8. 2011, tzn. po cca 7 mesiacoch. Preto sa stotožnil s tvrdením žalobkyne, že v danej veci exekučný súd o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia nerozhodol v 15-dňovej

zákonnej lehote. Za nesprávny úradný postup zákon č. 514/2003 Z. z. považoval porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb (cit. ust. § 9).

Pre občianske (ako aj pre trestné) súdne konanie, najmä vo veci samej, všeobecne platí, že vzhľadom k odlišnému stupňu zložitosti a náročnosti jednotlivých vecí, ktoré sú súdmi prejednané, nie je dosť dobre možné všeobecne stanoviť lehotu, v ktorej by súd mal rozhodnúť. Východiskom pre to sú najmä ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého každý má právo, aby jeho vec bola prejednaná v primeranej lehote, v spojení s príslušnými ustanoveniami súdnych procesných predpisov. V občianskom súdnom konaní sa primeranosť dĺžky konaní spravuje predovšetkým ustanovením § 6 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd je povinný v konaní postupovať v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Meradlom správnosti úradného postupu z hľadiska včasnosti rozhodnutí je teda splnenie zásady rýchlosti súdneho konania, ktorá zakladá významné právo účastníka, aby jeho vec bola súdom prejednaná a bolo o nej rozhodnuté bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote. Nejde však o hľadisko absolútne, ktoré by malo prevážiť iné požiadavky na súdne rozhodovanie, ktorými je napr. povinnosť súdu oprieť svoje rozhodnutie o spoľahlivo zistený skutkový stav. Za porušenie zásady rýchlosti konania, ktoré je v svojom dôsledku nesprávnym úradným postupom, je preto možné považovať len taký postup súdu v konaní, kedy doba jeho priebehu nezodpovedá faktickej zložitosti, skutkovej a právnej náročnosti veci, a kedy dĺžka konania spočíva v príčinách vychádzajúcich z pôsobenia súdu v prejednávanej veci. Nie je pritom podstatné, či prietahy majú pôvod v činnosti (nečinnosti) sudcu alebo v nedostatočnom personálnom alebo materiálnom vybavení súdu. Štát však naproti tomu nemôže zodpovedať za prietahy, ktoré sú spôsobené nedostatkom súčinnosti alebo dokonca zámerným pôsobením zo strany účastníkov, či vyvolané inými okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v povahe súdu a jeho inštitucionálnom a organizačnom vybavení.

Pri posudzovaní predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú zbytočnými prietahmi vo veci v zmysle cit. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. je pritom taktiež nutné postupovať nielen podľa vnútroštátnej zákonnej úpravy, do ktorej je vsadená, ale v súlade aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva vzťahujúcou sa k čl. 6 Dohovoru o základných ľudských právach a základných slobodách, a tiež judikatúrou Ústavného súdu SR. Podľa tejto ustálenej judikatúry základným predpokladom pre posúdenie, či došlo v konkrétnom konaní k porušeniu práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, resp. v primeranej lehote, je stanovenie celkovej dĺžky konania. Za celkovú dĺžku konania je pritom potrebné považovať dobu od začatia konania do jeho skončenia. Podľa tejto judikatúry, o porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote sa nemusí jednať vtedy, ak v konaní síce došlo k prietahom, avšak ak konanie ako celok odpovedá dobou svojho trvania času, v ktorom je možné ukončenie konania spravidla očakávať. Nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama o sebe preto nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru. Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, ak sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku konania (I.ÚS 19/00, I.ÚS 39/00, I.ÚS 42/01, I.ÚS 57/01, II.ÚS 23/06, a pod.).

Tu okresný súd za právne najvýznamnejšiu skutočnosť pre posúdenie správnosti úradného postupu exekučného súdu v predmetnom exekučnom z hľadiska zbytočných prietahov exekučného súdu považoval všeobecne známu skutočnosť, že žalobkyňa na exekučnom súde iniciovala stovky exekučných konaní v typovo obdobných veciach. Podľa oznámenia Okresného súdu Poprad, žalobkyňa ako oprávnená len v roku 2010, tzn. v roku podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v danej veci, podala na tento súd 421 žiadostí o udelenie poverení na vykonanie exekúcie a v roku 2011 cca. 312 žiadostí. Tu súd v celom rozsahu poukazuje na Nález ÚS SR II.ÚS 520/2012-39 z 10. 7. 2013 vydaný v obdobnej typovej exekučnej veci iniciovanej žalobkyňou ako sťažovateľkou, podľa ktorého: „... Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie...“ Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných

prieťahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami či tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám. Už spomenutá doktrína absencie možnosti liberalizácie z dôvodu zaťaženosti aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci... V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prieťahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných. In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci (referenčným vzhladom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitosť veci z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky. V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II.ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prieťahov poukázal na to, že „... v rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prieťahov zabezpečuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou na odstránenie svojej právnej neistoty“.

Vychádzajúc z okolností predmetného exekučného konania (20Er/63/2011 - OS) Poprad, v ktorom súd po materiálnom prieskume exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) poverenie na vykonanie exekúcie udelil po cca. 7 mesiacoch, v celom rozsahu poukazujúc na argumentáciu Ústavného súdu SR v uvedenom náleze, súd v danej veci prijal záver, že exekučný súd v exekučnom konaní nepostupoval nesprávne a konanie súdu nemožno kvalifikovať ako konanie so zbytočnými prieťahmi.

Keďže žalobkyňa nepreukázala splnenie jednej zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to nesprávny úradný postup štátneho orgánu, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na tento právny záver súd nepovažoval za hospodárne vykonávať ďalšie dokazovanie vo veci a ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania zamietol.

Okresný súd vzhľadom na rozsiahlu argumentáciu žalobkyne ako aj žalovanej k veci a značný počet typovo obdobných žalôb považoval záverom za potrebné k ďalším tvrdeniam žalobkyne uviesť nasledovné:

Pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej, že podľa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. súd konajúci o náhrade škody pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti alebo zbytočných prieťahov v konaní, môže vychádzať iba zo záveru o takomto nesprávnom úradnom postupe vyslovenom zákonom na to oprávneným orgánom, súd dáva do pozornosti vyššie uvedenú citáciu ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. tak, ako bol účinný v čase, kedy k nesprávne úradnému postupu v danej veci malo dôjsť. Nové znenie ust. § 9 bolo zavedené až novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z.z. účinnou od 1. 1. 2013. Avšak aj za predpokladu záveru, že súd by nebol v tomto konaní oprávnený preskúmať nesprávny úradný postup z pohľadu zbytočných prieťahov v exekučnom konaní ani v čase pred 1. 1. 2013, súd konštatuje, že žalobkyňa v konaní ani v tomto smere neuniesla povinnosť tvrdenia (ani dôkaznú povinnosť) ohľadne skutočnosti, že by o prieťahov v predmetnom exekučnom konaní bol rozhodol niektorý z orgánov taxatívne vymenovaných v ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. 1. 2013.

Ďalej súd dodáva, že aj v prípade záveru, že by sa vo veci jednalo o nezákonný úradný postup spočívajúci v zbytočných prieťahoch súdu, tento nesprávny úradný postup sám osebe ešte nepredstavuje škodu v zmysle § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O majetkovú ujmu, ktorá je odškodniteľná podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pôjde iba vtedy, ak by mal takýto nesprávny úradný postup dopad do majetkovej sféry účastníka. Pojem skutočná škoda a ušlý zisk (§ 17 ods. 1 Zákona 514/2003 Z. z.) je potrebné vykladať v súlade s jeho všeobecným vymedzením v Občianskom zákonníku, a najmä s ustálenou súdnu judikatúrou (keďže Občiansky zákonník sám definíciu neobsahuje), nakoľko vzťah

zákona č. 514/2003 Z. z. k Občianskemu zákonníku je vzťahom špeciality, v zmysle ktorej všeobecnú úpravu je možné použiť všade tam, kde špeciálny predpis jej aplikáciu nevyklučuje výslovným zákazom alebo tým, že neustanoví niečo iné.

Súd je toho názoru, že náklady spojené s činnosťou žalobkyne uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, pre ktorú bola exekúcia v danej veci vedená (pracovné výkony zamestnancov, správa informačného systému) v období, ktoré podľa jej tvrdení zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a rozhodnutia o nej, bez ďalšieho, nemožno považovať za skutočnú škodu. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovanej, že žalobkyňa ako obchodná spoločnosť založená za účelom podnikania (poskytovania spotrebiteľských úveroch) vynakladala a vynakladá náklady na správu svojich pohľadávok, vrátane predmetnej pohľadávky, prostredníctvom informačného systému predovšetkým v súvislosti s touto podnikateľskou činnosťou. Náklady na udržiavanie tohto informačného systému, teda aj náklady na správu predmetnej pohľadávky v informačnom systéme, jej preto vznikali v súvislosti s jej podnikaním na trhu bez ohľadu na tvrdené prietahy v exekučnom konaní. Pohľadávka by už zrejme nebola spravovaná informačným systémom len v prípade jej vymoženia. Z tvrdení žalobkyne a znaleckého posudku vypracovaného znaleckým ústavom Ekonomickou univerzitou Bratislava pod č. 1/2014 pritom nie je vôbec zrejme, či a kedy, prípadne či doposiaľ stále je predmetná pohľadávka informačným systémom spracovávaná, či a v akom rozsahu by sa náklady na správu a udržanie informačného systému žalobkyne v prípade neevidovania predmetnej pohľadávky v informačnom systéme vôbec znížili, a teda ani či vôbec nejaké náklady na správu predmetnej pohľadávky boli vynakladané zbytočne v dôsledku tvrdených prietahov v exekučnom konaní. Preto súd zastáva názor, že žalobkyňa v konaní neuniesla povinnosť tvrdenia (a teda ani dôkaznú povinnosť) ohľadne vzniku majetkovej ujmy v dôsledku tvrdených zbytočných prietahov v exekučnom konaní. Žalobkyňa v konaní neuniesla povinnosť tvrdenia (a teda rovnako ani dôkaznú povinnosť) ani ohľadne skutočnosti, aké konkrétne náklady vôbec vynaložila na správu a udržanie svojho informačného systému. Taktiež neuniesla ani dôkaznú povinnosť ohľadne tvrdenia ohľadne nákladov na administratívne spracovanie a publikačné výdaje spojené s urgenciami. Súd má poznatky, že žalobkyňa vyhotovuje mnohé podania v elektronickej podobe. Aj samotné návrhy na zmenu exekútora boli podané v elektronickej podobe.

Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku vznesenú žalovanou v konaní, okresný súd uzavrel, že v zásade platí, že nárok, ktorý nevznikol (alebo nie je daný), sa nemôže premlčať. Žalobu je však možné tiež zamietnuť pre premlčanie a neskúmať, či nárok vznikol (alebo je daný). V danej veci však súd žalobu zamietol bez zreteľa k uplatnenej námietke premlčania, nakoľko zistenie neexistencie práva v danej veci považoval za hospodárnejšie a účelnejšie, než zisťovanie predpokladov pre posúdenie dôvodnosti námietky premlčania. Tu súd len v krátkosti poukazuje na ust. § 19 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré je osobitným ustanovením k ust. § 101 - 110 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje dĺžku a začiatok behu subjektívnej premlčacej doby, v ktorej musia byť uplatnené nároky na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Túto subjektívnu premlčaciu dobu zákonodarca stanovil zhodne so všeobecnou premlčacou dobou podľa Občianskeho zákonníka v dĺžke 3 rokov. Začiatok behu tejto subjektívnej premlčacej doby odvíja od okamihu, kedy sa poškodený o škodu z nesprávneho úradného postupu dozvedel, teda kedy získal vedomosť o tom, že vznikla. Nejedná sa o vedomosť o škodnej udalosti (o nesprávnom úradnom postupe), ktorá škodu vyvolala, ale vedomosť o vzniku majetkovej ujmy (skutkových okolností, z ktorých je možné dovodiť vznik škody a orientačne a jej rozsah) na strane poškodeného.

Pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej ohľadne nesplnenia podmienky predbežného prerokovania nároku, súd dodáva, že v konaní súd nepovažoval za sporné, že Ministerstvo spravodlivosti SR nárokom žalobkyne, ktoré podľa jej tvrdení žalobkyňa hromadne v obdobných veciach predbežne u nej uplatnila 23. 4. 2012, v lehote 6 mesiacov nevyhovelo. Skutočnosti tvrdené žalovanou, že žalobkyňa neposkytla súčinnosť pri prerokovaní nároku, súd pre rozhodnutie vo veci nepovažoval za relevantné. Za relevantnú súd považoval doterajšiu judikatúru Najvyššieho súdu ČR vo vzťahu k § 14 zákona č. 82/1998 Sb. o zodpovednosti za škodu spôsobenou pri výkone verejnej moci rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, ktorá je, podľa názoru súdu, plne aplikateľná aj na ust. § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa tejto judikatúry niet pochýb, že predbežné prerokovanie nároku nie je hmotnoprávnou podmienkou úspešnosti žaloby a nesplnenie tejto podmienky nie je dôvodom k zamietnutiu žaloby.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže úspešná žalovaná trovy konania v lehote 3 dní od vyhlásenia rozsudku nevyčísliła (§ 151 ods. 1) a zo spisu jej žiadne trovy konania nevyplývajú (§ 151 ods. 2), žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súd rozhodol o merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súdny sú vo svojej rozhodovacej činnosti viazané Ústavou SR, ústavným zákonom, medzinárodnými zmluvami a zákonom. Nárok žalobcu nemožno interpretovať prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514 v znení zákona č. 412/2012 Z.z. a uvádzať do konania princíp retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd vytvára konštrukciu pri zamietnutí nároku na majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v dôsledku nedôveryhodnosti údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemá k dispozícii exekučný spis, a tak o niektorých skutočnostiach mohol len usudzovať. Ani táto skutočnosť nemôže zo strany štátneho orgánu vytvárať nesprávny úradný postup. Je nesporné, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Súd odignoroval vysvetlenie vzniku stavu právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úlohy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd ani samotný štát neprijali žiadne opatrenie na riešenie vzniknutej situácie pri prieťahoch v súdnom konaní, ak dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod.. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu žalobcovi a návrh zamietť.

Ďalej namietal, že súd sa nedostatočným spôsobom oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške navrhutej škody a taktiež sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o prerušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd po zákonne ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR.

Žalovaný sa na odvolanie žalobcu písomne nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k dôvodom odvolania žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. dáva povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Exekučný poriadok dáva z úradnej moci povinnosť súdom skúmať žiadosť o udelenie poverenia a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. V predmetnej exekučnej veci bolo vydané poverenie pre súdneho exekútora, aj keď po zákonnej 15-dňovej lehote. Tento postup exekučného súdu neznamená, podľa záverov prvostupňového súdu, prieťahy v konaní, s čím sa stotožňuje aj súd odvolací.

Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podstatným dôvodom, pre ktorý došlo k zamietnutiu návrhu žalobcu, bolo to, že v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení

účinnom od 1.1.2013, žalobca nepreukázal výsledok vybavenia sťažnosti na prieťahy, výsledok žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, ďalej nepreukázal právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, nepreukázal právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Podľa tohto ustanovenia sa totiž z týchto skutočností pri posúdení nesprávneho úradného postupu súdu musí vychádzať. Ak táto podmienka nie je splnená, nie je preukázané, že došlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a o zmene niektorých zákonov. Tu je treba uviesť, že aplikácia tohto ustanovenia aj na tvrdený nesprávny úradný postup pred 1.1.2013 je namieste, a nejde o pravú retroaktivitu. K definujúcim znakom právneho štátu patrí zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Avšak nie každá retroaktivita je nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu, na ktorom je budovaný právny štát, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri nepravé retroaktivity zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy, a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, zavádza do budúca nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (viď. uznesenie NS SR z 29.6.2010 sp. zn. 4Cdo/98/2010).

Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že v danom prípade nová právna neneguje účinky nesprávneho úradného postupu, len na druhej strane umožňuje posúdiť presnejšie podmienky, z akých je treba vychádzať pri skúmaní tejto právnej skutočnosti. Súd prvého stupňa teda správne vychádzal z tohto ustanovenia a nenaplnenia podmienok zo strany žalobcu v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom preukázanie nesprávneho úradného postupu je jednou z podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Ak táto podmienka nie je splnená, potom nie je dôležité skúmať ďalšie podmienky, ktoré je treba naplniť pri uvedenej zodpovednosti.

Ako už odvolací súd poukázal, preukázanie ostatných podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a ich skúmanie súdom prvého stupňa, vzhľadom na to, že nebola preukázaná prvá podmienka zodpovednosti, a to nesprávny úradný postup, nebolo pre rozhodnutie súdu prvého stupňa nevyhnutné.

Z hore uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca na ich náhradu právo nemá a úspešná žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila. Preto odvolací súd rozhodol tak, že ich náhradu žalovanému nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.